

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1900

FORBEREDELSESSKOLE

FOR
DRENGE

VED

H. F. FELLBERG.

CAND. THEOL.

Statens
Pædagogiske Studiesamling
København V.

FORBEREDELSESSKOLE

FOR DRENGE

VED

H. F. FEILBERG

CAND. THEOL.

ROSENVÆNGETS HOVEDVEJ 18

1900

KJØBENHAVN

TRIERS BOGTRYKKERI (G.L. LIND & NUMA FRÆNKEL)

1900

Skolen, der for Tiden tæller 75 Elever, er en Forberedelsesskole, der gennem 6 etaarige Klasser forbereder Eleverne til Optagelse i Latin- eller Realskolens 1ste Klasse. Den har Lokale i **Villaen, Rosenvængets Hovedvej 18**. Til Skolen hører en Grund, Legeplads og Have, paa ca. 7000 □ Alen.

Ved Afslutningen 1899 talte jeg saaledes til Børnene:

De af eder, der i Aar har gaaet i 4de Klasse, kender fra den danske Læsebog en Historie om en Dreng. Han boede ude paa Landet, og i Nærheden af hans Hjem sprang en Kilde frem, og Kilden blev til en Bæk, der bugtede sig ud i den vide Verden; Drengen vidste ikke hvorhen; men netop, fordi han ikke vidste hvorhen, saa fik hans Hjerte aldrig Ro, han maatte af Sted. Om-sider fik han da Lov til at følge Bækkens Løb, og han fulgte det, til han naaede det Sted, hvor den faldt ud i Havet; der maatte han standse, men hans Længsel og hans Tanker gik langt videre, ud over det store Hav.

Jeg tænker, at om nogen af eder havde boet paa et Sted, hvor en Kilde sprang frem, da vilde han i sit Hjerte have følt den samme Længsel efter at faa at vide, hvor Bækken blev af, hvordan de fjerne, fremmede Egne vel saa ud, som den kom forbi.

Eller kunde maaske nogen af eder tænke sig at staa ved Foden af et Bjerg og sende Blikket op mod dets Top, helt oppe over Skyerne, uden at gribes af den

Lyst: gid jeg var deroppe! Og mon han fik Ro, før han stod deroppe. Ja, hvis der er nogen blandt eder, der ikke kender den Længsel, saa er han ikke den Dreng, som jeg havde troet.

Jeg forstaar saa godt den Dreng, og nu skal jeg fortælle jer, hvad der er passeret mig selv.

Tæt forbi det Hus, hvori jeg boede som Barn, gik der en Landevej. Den Landevej var lang og lige, og Egnen var flad, saa jeg kunde følge Vejen med Øjnene langt ud i det fjerne; den blev smallere og smallere, tilsidst som den fineste Sytraad; det saa ud, som den aldrig fik Ende, som om den gik lige ind i Evigheden; og hvergang den Tanke om Evigheden kom op i mig, saa var der noget, der ligesom drog mig af Sted: hvis jeg kunde komme til at følge den Vej, saa vilde jeg kunne faa at se, hvad jeg aldrig havde set, og komme til at opleve, hvad jeg aldrig havde oplevet.

Jeg maatte vente længe. Vejen ind i Evigheden er for lang til, at man kan gaa den paa sine Ben, og Penge til at køre for havde jeg ikke. Omsider fik jeg en Cykel, og jeg fik saa mange Penge, at jeg kunde være borte een Uge. Jeg tænkte, at jeg maaske kunde køre 15 Mil om Dagen; 7×15 er 105, det bliver akkurat $52\frac{1}{2}$ Mil frem og $52\frac{1}{2}$ Mil tilbage.

Saa en Morgen kørte jeg hjemmefra, og det var, som alting jublede af Glæde, og jeg kørte og kørte, og Landevejen laa for mig altid lige lang, og stadig saa jeg den forude blive smallere og smallere tilsidst som den fineste Sytraad, men der var stadig ingen Ende paa den.

Henimod Aften kom jeg til det Sted, hvor Landevejen gik over Landets Grænse ind i Nabolandet. Der

var et Toldsted, og jeg standsede. Udenfor Toldstedet stod der en Gensdarm; han holdt Opsyn med Grænsen og passede paa de vejfarende; han saa overlegent op og ned ad mig og saa spurgte han, hvor jeg egentlig agtede mig hen. »Jeg har i Sinde at følge denne Landevej, til jeg ser, hvor den ender«, svarede jeg. Han saa atter op og ned ad mig og sagde: »Nu har jeg aldrig hørt Mage, er det virkelig din Mening«. »Ja«, svarede jeg. »Jamen, det kan du da ingen Fornøjelse have af, og tilmed maa det da være ganske umaadelig anstrængende i denne Hede; du skulde saamænd hellere blive hjemme og tage den med Ro end ligge her og føjte«. »Men jeg kan ikke lade det være«, svarede jeg, og saa kørte jeg videre; men idet jeg kørte, hørte jeg Opsynsmanden vende sig om til en Landsmand og sige: »Han maa jo have en fiks Ide«.

Og jeg kørte videre endnu et Par Dage, og jeg kom igennem de skønneste Egne, jeg nogensinde har set; tilsidst stod jeg ved Bredden af en vældig Flod; der endte Landevejen — i hvert Fald foreløbig; men jeg stod paa en Høj og saa, at hinsides Floden fortsattes Landevejen; jeg saa dens hvide Stribe tværs over de grønne Enge, og jeg saa den skære sig ind i de dunkle Skove, som laa bag de grønne Enge; men jeg maatte vende om, skønt det var med Sorg i mit Hjerte. Mit Maal naaede jeg vel ikke, men jeg havde dog paa de faa Dage set mere af Storhed og Skønhed, end jeg ellers havde set i mange Aar.

Men der er een Historie endnu. Ved mit Barndoms-hjem var der ogsaa et Hav; og at se til var der heller ikke Ende paa det Hav, det gik ud i eet med Himlen,

der hvor Solen gik ned hver Aften; og det var ikke til at tage fejl af, at der, hvor Solen gik ned, var der langt skønnere og herligere end nogensteds i min Nærhed, og Bølgerne rullede mod Stranden i lange Rækker, og de førte med sig saa mange Ting fra de fjerne Lande, Kokosnødder og Bambusrør og gamle Træstykker, der kunde lyse i Mørke.

Og mange Gange sagde jeg til mig selv: jeg maa dog ud og se, hvad der er paa den anden Side af det Hav. Men det gik med Havet som med Landevejen. Ro i en Baad derover, det kan man ikke, og Penge, hvorfor jeg kunde sejle med et af de Skibe, hvis Sejl jeg saa i det fjerne, det havde jeg ikke.

Omsider blev jeg dog saa stor, at jeg kunde komme med et Skib, naar jeg vilde gøre Tjeneste om Bord, og det gjorde jeg saa, skønt jeg vidste, at det vilde blive en lang Tur og mangan Gang en drøj Tur; men jeg maatte jo af Sted. Og det blev en lang og en drøj Tur, men jeg fik saa mange Ting at se, og jeg oplevede saa meget, som jeg ikke vilde have undværet. Men det forekom mig, at mine Kammerater slet ikke delte min Glæde over alt, hvad jeg saa, eller forstod min Længsel efter altid at komme videre, og det skønt Solen stadig gik ned i det fjerne, og der var lige herligt der, hvor den gik ned.

Saa var der om Bord en Mand, der ikke var ganske almindelig Matros, han var nemlig Overmatros. »Han«, tænkte jeg, »maa da kunne forstaa mig«, og saa begyndte jeg at tale til ham derom. Men han saa paa mig, og saa svarede han: »Ja, jeg er en meget erfaren Mand, og jeg har været vidt omkring i Verden, og derved er jeg

bleven saa umaadelig overlegen, at jeg aldeles ikke lægger Mærke til alt det, som andre Mennesker gaar og beundrer og begejstres over. Jeg tænker ved mig selv, at det maa være nogle Narre, der gider flytte sig fra deres Plads endsige rejse ud i den vide Verden for at se sig om, saadan som du gør«.

Det er snart mange Aar siden; endnu har jeg ikke naaet Enden paa Landevejen; og om Sørejsen glemte jeg at fortælle, at jeg kom vel til et Land hinsides Havet, men paa den anden Side af det Land var der atter et Hav, og derhen er jeg aldrig naaet.

Men nu kommer det morsomste af hele Historien: de har været her begge to, baade Opsynsmanden og Overmatrosen; de havde hørt om Skolen og vilde vide, hvorledes det gik. Jeg sagde dem mine Tanker: at en Skole maa vel sørge for, at Eleverne lærer grundigt, hvad der passer for Barnets Alder og Kræfter, men Kundskaberne er i sig selv ikke Maalet men et Middel, og det, som det først og fremmest gælder om, er dog, at Evnerne udvikles, og Sjælens dybeste Higen og Længsel faar Lov til at vokse sig stærk, saa den bliver en Drivkraft gennem Livet.

»Det var da en mærkelig Maner; jo mere Lærdom de faar proppet i sig som Børn, desto mere kan de selvfølgelig«, sagde den ene af de fremmede. »Ja, og Kundskaber det er jo Magt«, bemærkede den anden.

»Jeg maa vist ikke have fremstillet mine Tanker klart«, slog det mig; »jeg vil prøve at sige det endnu engang, saa klart og ligefremt, at intet forstandigt Menneske kan misforstaa mig eller være uenig med mig«, og saa fortsatte jeg: »Jeg vil altsaa af al Kraft stræbe efter hos

Eleverne at bevare og fremme den barnlige Tillidsfuldhed og det Enfold, som saa ofte gaar altfor tidligt til Grunde, men som kan bevares, og som skal bevares, thi uden det kommer man ikke ind i Guds Rige. Og jeg vil se at finde den Længsel i Børnenes Hjerter, som higer ud mod det ubestemte, langt ud over Land og Hav, og jeg vil give den Længsel Næring, saa den vokser, til de ikke faar Ro for den; thi den maa ikke slukkes, saaledes som det er sket hos saa mange voksne Mennesker. Og jeg vil lære dem, at den Længsel skal ikke stilles, før den naar sit Maal, og det naar den først i Guds Himmel«.

Opsynsmanden og Overmatrosen saa paa hinanden, og saa saa de paa mig, og uden at sige noget vendte de om og gik ned ad Trappen. Jeg saa, at de rystede paa Hovedet, som om de tænkte: hvad i al Verden kommer det en Skole ved.

Jeg har ikke set dem siden, men jeg har tænkt noget over Sagen; og jeg tror, at de fleste af de Elever, jeg har, de forstaar, hvorfor Drengen, der boede ved Kilden, han maatte af Sted, til han fandt det store Hav; og i saa Fald forstaar de mere, end baade Opsynsmanden og Overmatrosen gjorde.

Med Tak til Børnenes Forældre som til enhver, der har vist mig Velvilje i det forløbne Aar, beder jeg herved alle, hvem det maatte interessere, at overvære Skolens Aarsprøve og Afslutning.

Østerbro i Juni 1900.

H. F. Feilberg,
cand. theol.

I Aarets Løb er læst:

1ste Klasse.

Dansk: Schneekloths A B C og 1ste Skoleaar. Daglig Korstavning, Læsning, Vers, Afskrift; af og til Diktat.

Regning: Talskrivning og Tallæsning, Addition og Subtraktion. Den lille Tabel.

Skrivning: De første Bogstavformer indøvede paa tredobbelte Linier.

Religion: Enkelte Fortællinger af Bibelhistorien, nogle Salmer.

Historie: Udvalgte Partier af Nordens Gudelære og Sagnhistorie.

Anskuelseslære: Skoven og Marken i de forskellige Aarstider. En Sørejse.

2den Klasse.

Religion: Fortællingerne fra 1ste Mosebog mundtlig; nogle Salmer.

Dansk: Schneekloths Læsebog for det 2det Skoleaar. Genfortælling. Versene lærte udenad. Navneord, Tillægsord, Kendeord. Ugentlig Diktatstil.

Regning: Addition, Subtraktion og Multiplikation.

Historie: Danmarks Historie til Valdemar Atterdag.

Geografi: Danmark; Europas Lande med Hovedsraeder, mundtlig.

Anskuelseslære: Campes Robinson Crusoe.

3die Klasse.

Religion: 2den—5te Mose Bog, Josvas Bog, Dommernes Bog, Ruths Bog og de to Samuels Bøger; nogle Salmer.

Dansk: Schneekloths Læsebog for det 3die Skoleaar.

Grammatik mundtlig; Navneord, Kendeord, Tillægsord, Talord, pers. Stedord, Udsagnsord i Nutid og Datid, Grundord, Genstand og Hensynsbetegnelse. Mindst 1 ugentlig Diktatstil.

Regning: De fire Regningsarter i ubenævnte Tal. Efter Jul Hjemmeregning hver Uge.

Historie: Danmarks Historie fra Valdemar Atterdag til Frederik den 5te,

Geografi: Færøer, Island, Synderjylland, Sverige, Norge Rusland og England.

Naturhistorie: Pattedyrene.

4de Klasse.

Religion: Den nye Pagt indtil Paaskefesten; nogle Salmer.

Dansk: E. Kellers Læsebog. O. Langes Sproglære Stk. 15—30 gennemgaaet; 1 ugentlig Diktatstil.

Regning: De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hjemmeregning hver Uge.

Historie: Danmarks Historie fra Frederik den 4de til Nutiden. Verdens Historie: Oltiden til Makedonerne.

Geografi: Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, Schweiz og Østrig-Ungarn.

Naturhistorie: Fugle.

Tysk: Kaper og Simonsen, Læsebog for Begyndere til Fortællingerne. Grammatik mundtlig.

5te Klasse.

Religion: Chr. Møllers Bibelhistorie fra Jesu Kongemagt Bogen ud; Fader vor; nogle Salmer.

Dansk: E. Kellers Læsebog for det 5te Skoleaar, Grammatik mundtlig efter O. Langes Sproglære; ugentlig Diktatstil, desuden enkelte Genfortællingsstile. Vers lærte.

Regning: Reguladetri i hele Tal. Addition og Subtraktion i Brøk. Hjemmeregning hver Uge.

Historie: Fra Sparta til Korstogene.

Geografi: Sydeuropa og Asien.

Naturhistorie: Pattedyr og Fugle.

Tysk: Nissens Elementarbog, Læsestykkerne til Der Elephant. Kapers Skema.

Fransk: Michelsens Læsebog for Beg. til Stk. 50. Substantiver, Adjektiver, regelm. Verber, Pronominer.

6te Klasse.

Religion: Chr. Møllers Bibelhistorie fra Saul til den nye Pagt; de 10 Bud og Trosartiklerne; nogle Salmer.

Dansk: E. Kellers Læsebog for det 6te Skoleaar; Ordklasserne; i Reglen 2 Stile ugentlig. Flere Digte lærte.

Regning: Multiplikation, Division og Reguladetri i Brøk; Decimalbrøk. Hjemmeregning hver Uge.

Historie: Fra Kejser og Pave, Bogen ud.

Geografi: Australien, Nord- og Østeuropa, Holland og Schweiz.

Naturhistorie: Fisk, Leddyr og Bløddyr; enkelte Planter.

Tysk: Kapers Læsebog for Mellemlklasserne til Side 56.

Kapers Skema og Stiløvelser for Begyndere til Stk. 22.

Fransk: Michelsens Læsebog for Begyndere fra Stk. 50.

Sammes Læsebog for Mellemlkl. til Side 19. Grammatik mundtlig.

Ved Undervisningen i *Skrivning* benyttes L. Stremmes Hefter 22° Hældning, i *Tegning* Janniches Tegneøvelser til Klasseundervisning.

Gymnastik og *Sangundervisning* finder Sted gennem alle Skolens Klasser.

Sløjdundervisningen, der ledes af Frk. Packness

efter Axel Mikkelsens Metode, er frivilligt Fag. Deltagelse betales med 2 Kr. mdl. for 2 Timer ugentl. (2 Brødre betaler 3 Kr.). Indmeldelse er bindende for et halvt Aar (Septbr.—Decbr. eller Januar—Juni). Timerne falder i Tilslutning til Skoletiden.

Det ugentlige Timetal har været i 1. og 2. Klasse 24, i 3. Kl. 25, i 4. Kl. 27, i 5. og 6. Kl. 30 Timer.

Med Hensyn til Skolepenge har jeg hidtil kun ladet den ved min Overtagelse af Skolen fastsatte Forhøjelse træde i Kraft for de Klassers Vedkommende, der er oprettede efter den Tid.

Paa Grund af de stærkt forøgede Udgifter, som de nuværende Forhold har medført, vil det imidlertid være nødvendigt for mig fra August at opkræve den fulde Betaling ogsaa i de to øverste Klasser, for saa vidt ingen særlig Aftale har fundet Sted.

Den maanedlige Betaling er:

1ste Klasse	—	6	Kr.
2den og 3dje	—	8	-
4de og 5te	—	10	-
6te	—	12	-

Af Brødre, der samtidig besøger Skolen, betaler den anden og tredie hver 2 Kr. under fuld Betaling, den fjerde gaar frit.

Til Brændsel betales 4 Kr. aarlig af hver Elev.

Indskrivningspenge er 4 Kr.

Udmeldelse maa ske med en fuld Maanedes Varsel. Der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og den næste.

Med Hensyn til Skolens Ordensregler henvises til Karakterbøgerne.

Timefordelingen ved Aarsprøven i Juli 1900.

Mandag den 2den Juli.

Gymnastikprøve Kl. 9, forøvrigt læses regelmæssigt.

Tirsdag den 3die Juli.

Læseferie.

Onsdag den 4de Juli.

6te Kl.:	12	Religion	Frk. <i>Storm.</i>
	1	Naturhistorie .	<i>H. F. Feilberg.</i>
5te Kl.:	9	Dansk	Frk. <i>Packnefs.</i>
	10 ^{1/2}	Historie	— <i>Kragh.</i>
4de Kl.:	9	Naturhistorie .	— <i>Jæger.</i>
	10 ^{1/2}	Religion	<i>H. F. Feilberg.</i>
3die Kl :	9	Historie	Frk. <i>Kragh.</i>
	10 ^{1/2}	Naturhistorie .	— <i>Jæger.</i>
2den Kl:	9	Religion	<i>H. F. Feilberg.</i>
	10 ^{1/2}	Regning	Frk. <i>Bærentzen.</i>
1ste Kl.:	12	Anskuelse . . .	<i>H. F. Feilberg.</i>

Torsdag den 5te Juli.

6te Kl.:	10	Fransk	Frk. <i>Bruun.</i>
	11	Historie	— <i>Kragh.</i>

5te Kl.:	9	Naturhistorie .	<i>H. F. Feilberg.</i>
	10 ^{1/2}	Fransk	Frk. <i>Bruun.</i>
4de Kl.:	9	Tysk	— <i>Kragh.</i>
	10 ^{1/2}	Geografi	<i>H. F. Feilberg.</i>
	12	Regning	Frk. <i>Packnefs.</i>
3die Kl.:	10 ^{1/2}	Dansk	— <i>Storm.</i>
	12	Religion	<i>H. F. Feilberg.</i>
2den Kl.:	10 ^{1/2}	Historie	Frk. <i>Jæger.</i>
	12	Geografi	— <i>Kragh.</i>
1ste Kl.:	10 ^{1/2}	Historie	— <i>Bærentzen.</i>
	12	Dansk	— <i>Jæger.</i>

Fredag den 6te Juli.

6te Kl.:	9	Dansk	Frk. <i>Bruun.</i>
	10 ^{1/2}	Tysk	<i>H. F. Feilberg.</i>
5te Kl.:	9	Geografi	<i>H. F. Feilberg.</i>
	10 ^{1/2}	Tysk	Frk. <i>Jæger.</i>
4de Kl.:	9	Dansk	— <i>Packnefs.</i>
	10 ^{1/2}	Historie	— <i>Kragh.</i>
3die Kl.:	9	Geografi	— <i>Kragh.</i>
	10 ^{1/2}	Regning	— <i>Packnefs.</i>
2den Kl.:	12	Dansk	— <i>Storm.</i>
	1	Sang	— <i>Jæger.</i>
1ste Kl.:	12	Regning	— <i>Bærentzen.</i>
	1	Sang	— <i>Jæger.</i>

Lørdag den 7de Juli.

- Kl. 10 Sangprøve for 3die—6te Kl. Frk. *Jensen.*
 Kl. 11 Afslutning for alle Klasser.

Det nye Skoleaar begynder Mandag den 20de August Kl. 10, dog for 1ste Klases Vedkommende først Lørdag den 1. September Kl. 9.

Bøger, som ville blive benyttede i næste Skoleaar.

1ste Klasse.

Schneekloth: A B C og Læsebog med Billeder for det første Skoleaar (med skraa Skrift).

2den Klasse.

Schneekloth: Dansk Læsebog for det 2det Skoleaar. Ottosen: Fædrelandshistorie for Børn. Meyer: Regnebog I. Tabel. Salmebog.

3die Klasse.

Schneekloth: Dansk Læsebog for det 3die Skoleaar. Martensen og Paulli: Kortfattet Bibelhistorie. Rom: Ny Geografi med Kort. Ottosen: Fædrelandshistorie for Børn. Balslev: Dyrenes Naturhistorie. Meyer: Regnebog I. Femmer: Hovedregning I. Salmebog.

4de Klasse.

Keller: Dansk Læsebog for det 4de Skoleaar. Martensen og Paulli: Kortfattet Bibelhistorie. Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere. Ottosen: Fædrelandshistorie for Børn. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Rom: Ny Geografi med Kort. Balslev: Dyrenes Naturhistorie. Bokkenheuser: Regnebog for de lavere Klasser. Femmer: Hovedregning I. Salmebog.

5te Klasse.

Keller: Dansk Læsebog. Mikkelsen: Dansk Sproglære for Folke- og Forberedelsesskoler. Martensen og Paulli: Bibelhistorie. Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for Begyndere. Kapers Skema. Michelsen: Fransk for Begyndere. L. Krog: Fransk Formlære for Begyndere. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. Rom: Ny Geografi med Kort. Et Atlas. Balslev: Dyrenes Naturhistorie. Bokkenheuser: Regnebog for Mellemlasser. Femmer: Hovedregning II. Salmebog.

6te Klasse.

Keller: Dansk Læsebog for det 6te Skoleaar. Mikkelsen: Dansk Sproglære for Folke- og Forberedelsesskoler. Chr. Møller: Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Kaper: Tysk Læsebog for Mellemlasser. Kaper: Stiløvelser for Begyndere. Kaper: Skema. Michelsen: Fransk for Begyndere. L. Krog: Fransk Formlære for Begyndere. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Rom: Ny Geografi med Kort. Et Atlas. Balslev: Dyrenes Naturhistorie. Bokkenheuser: Regnebog for Mellemlasser. Femmer: Hovedregning II. Salmebog.

Ved Sangundervisningen benyttes: Sange og Digte til »Danmarks Melodier« og V. Sann: Tostemmige Sange, Syngeplan V.

